

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábon polttör egyszeri hirdetésnél 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr. — Hivatalos hirdetésenként minden szó 2 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Egész évre	4 frt.	ÉLES KÁROLY.	Előfizetési pénzek Darnay Kálmánhoz , a kiadó hivatal főnökéhez küldendők.
Fél évre	2 frt.	A kiadók nevében:	Kéziratokat nem küldünk vissza.
Negyed évre	1 frt.	Lukonich Gábor dr.	
Egyes szám ára 10 kr.		Bárdi György dr. Darnay Kálmán.	

Az anyaföldhöz való ragaszkodás.

Ha mi a még tartó kivándorlás ügyének okát keressük, nem lehet azt másban, mint a megélhetés nehéz kérdésében feltalálni, mely az erőteljes embereket ösztönözi kenyeret másutt keresni. Hiába beszélünk mi a szegény embernek a hazáról, a hazaszeretetről. Az iskolának, a társadalomnak és az államnak minden igyekezete ennek gátat vetni, még eddig semmi sikerre nem vezetett, mert a megélhetés gondja az élet ideális felfogását megalapozta és még keserűséget is eredményezett az emberek szívében. Pedig minden ország legbecesebb kincse a munkaerő, melynek hasznát és értékét ez esetben más ország veszi. A kivándorlást pedig meg kell akadályozni, de nem ám úgy, mint eddig is történt, hogy t. i. a csendőrök az utlevélnélküliektől elszedték a pénzt — a mit különben ugyanis vissza kell nekik adni — és azután haza toloncolták, hogy legközelebb alkalommal más úton, kijátszva a csendőrség éberségét, céljukhoz annál biztosabban eljuthassanak. Az ilyen eljárás bizony nem szünteti meg a kivándorlást, amint a tapasztalás is bizonyítja, ez még nem is palliatívus, hanem mélyebbre kell nyúlni a kivándorolni szándékozó nép okaiba, meg kell neki adni a módot arra, hogy saját tűzhelyén megélhessen, akkor a kivándorlás viszketege

ugyis megszűnik magától és a földmivelő be fogja látni, hogy itthon is meg lehet becsületesen élni annyival is inkább, mert maga Amerika is megsokalta a kivándorlást és maga részéről is gátat vet a bevándorlásnak.

A kivándorló népnek nagyobb része földmivelő, mely itthon is megélhetne, ha az állam sorsán könnyíteni, ha saját maga is akarna és ha a gazdálkodás mikénti kezeléséről való felvilágosítást nyerne.

Nem megyek annyira a parasztság védelmében mint „Rembrandt als Erzieher“ igen elterjedt könyvnek névtelen szerzője meg, ki azt állítja, hogy a parasztság az ország fenntartó eleme, még nálunk, mint földmivelő országban par excellence sem lehet ezt jó lélekkel mondani, de tény az, hogy az anyaföld művelése neki jutott osztályrészül és az országra nézve fontos néposztály, melynek sorsát kell hogy a kormány szívében viselje.

Igénytelen véleményem szerint a parasztnép sorsán következőleg lehetne segíteni:

1. Alkalmat és módot kell nyújtani minden földmivelőnek arra, hogy fekvő birtokot szerezhessen. E tekintetben legújabbán a nagy földbirtokosok közül egyesek jó példával mentek elől, amennyiben birtokuknak egy részét parcellázva eladták a parasztnak. Hasonlóképpen járhatna el az állam is. Nem mondom, hogy az állam összes fekvő birtokát adja el a parasztnak, de a hol a szükség megkívánja, lehetne hasonló módon cselekedni, mint ama földbirtokosok cseleked-

tek, hogy az a nép, mely a földet műveli, ahhoz ragaszkodjék is. Ezzel bizony sokban előmozdítaná az állam a tűzhely védelmét és a hozzá való ragaszkodást. Továbbá könnyítsen az állam a paraszt sorsán az által, hogy közterheit mérsékelje. Nyujtszon neki védelmet az uszorosok ellen. (A mostani uszora törvénynek sok hiánya van.) Létesítsen köztük fogyasztó és értékesítő szövetkezeteket. Paraszt hitbizományok létesítésével a földhöz való ragaszkodást nem igen fogjuk előmozdítani.*)

Maga a birtokos ismerje birtokának értékét. Ezt csak akkor teheti, ha kellőleg felvilágosítja. A földmivelő vándortanítóság intézményének létesítése, az ismétlődő gazdasági iskolák megnyitása és az országban itt-ott a kisgazdák számára gazdasági iskolák felállítása által megvan a megvalósításra való kezdeményezés, a fentebb említett mód pedig a leghelyesebb út, mely a birtok ragaszkodásához vezet.

2. De a birtokos is tudja, hogy sorsának ő a kovácsa. Magát és családját csak úgy tarthatja fen birtokából, ha gazdálkodásánál az időt célszerűen felhasználja, tanulás által okszerűen gazdálkodik, ha állattenyésztést üz, a földművelés mellékágait sem

*) Kormányunk felvidéken a ruthének érdekében igen helyesen jart el, midőn gróf Schönbornotól kibérelt 3 uradalmat a ruthének közt elosztva, 30 évre bérbe adta nekik. A létesítendő — vagy talán már létesült is — népipar e szegény népesség között a megélhetést sokban elősegíti.

Tempora mutantur.

— A SÜMEG ÉS VIDÉKE eredeti tárcája. —

Irtta: Pogonyi Nándor.

I. A mult.

A tekintetes ur ott fujta a füstöt öblös tájkék pipájából a verandán és gyönyörködve nézte az aranykalással ékes rónaságot. Fején az elmaradhatatlan aranybortos vörös komót sipka volt, amelyet még Alice húga himezett neki születése napjára, valamikor évekkkel ezelőtt.

Lábánál hevert kedves agara, a Káro, amely az ebéd utáni csendességet békés szundításra akarta felhasználni, azonban még le sem hunyta álmos szempilláit, már is az orrán termelt egy szemérmetlen légy és elkezdte boszantani.

A Káro kutyában egészen felforrta a nemesi vér az idétlen szemtelenkedő állatka okvetetlenkedésére és haragos vakkantással kapott utána. A légy azonban gúnyos zümmögéssel tovább repült. Káro, melynek szeméből ép úgy kirt az arisztokratikus büszkeség, mint gazdájából, a nemes, nemzeti és vitélő sárréthy és temesbékási Prónay Gejza uréból, kinek ereiben tisztább vér csörgedez, mint bármelyik valódi arab ménében, egy ideig megvetőleg nézett a hetvenkedő légy után, majd nagyot ásított és ismét le akarta hunyini szempilláit, amde ebben a percben fülsikotító kutyazaj töltötte be a levegőt. A nagy ugatás közt azonban tisztán ki lehetett venni egy megrémült emberi hangot, mely segítségért kiabált és egy másik emberi, vagy jobban mondva gyermeki hangot, mely folyton ezt hangoztatta:

— Csupd meg, huzd le!

A nagy lármára Káro felugrott és kifutott az udvarba, hogy ő is részt vegyen a kutyakon-

certben, másrészt meg az öreg ur is megmozgatta a fület.

— Mi az már no, mormogá magában nagy boszusan, de azért felkelt és kinézett ő is az udvarra.

Odalent egy szerencsétlen flótás jajgatott segítségért. A három hatalmas kutya pedig hol itt, hol ott kapott a nadrágjába. A boldogtalan feltében csaknem vért izzadott. De nem is esoda, zsidó volt az istenadta. A tekintetes úri pedig még uszította a kutyákat, hadd pusztítsák ki ezt a gyáva népet.

A körül álló cselédzég bamba nevetéssel nézte szegénynek a kioldását, s tán szét is tépték volna a nagy komondorok, ha az öreg ur idejekorán el nem kiáltja magát:

— Bundás! Német! Tisza! lesz csend mind járt. Takarodjatok onnan.

A három komondor, mikor meghallotta ura bangját, behúzta a farkát és elkotródott. Még a Káro is elhallgatott, pedig ez csak úgy messziről kontrázott a többinek.

— No, mit hoztál Izsák? kérde ezután a jövevénytől, aki még most is reszketett félelmében.

— Kezét csókolom a nagyságos urnak, azt jöttem megtudakolni... jaj a lábam!... hogy nem adná-e el nagyságos ur a búzát?

— Bizony Izsák hasztalan fáradtál, mert a régít már eladtam, az új pedig még a lábán áll.

— Hát könyörgöm, megveszem én a száran is.

— Ugy nem adom el.

— Hát legalább nincs-e szüksége a nagyságos urnak előlegre, egy pár százast szívesen szolgállok.

— Már csak a pénzem is kitart addig. De nem diskurálok már itt veled. Adjatok ennek a zsidónak egy pohár bort, meg aztán hadd mossa

ki a sebeit a lábán, mert látom, hogy megtalálták vérezni a kutyák. Azután pedig mehet Isten hírével...

Ekkorra odahuzódott az Elemér urfi is.

— Héss te, mit csináltál már megint, te kis huncut?

— Megtanítottam a Schwarc Izsákot csárdást táncolni. A kutyák voltak a táncmesterek, Izsák meg úgy járta a táncot, ahogy az ebek vonítottak. No Schwarc zsidó, mondhatom neked, hogy szilárdul megálltad a sarat, kár, hogy meg nem magyarosított a neved Szilárdira.

— Ha, ha, ha! nevetett az öreg ur, van ennek a gyerekek esze! és elismerése jelül egy szerető apai barackot nyomott kedves esemetéje fejére.

A szegény Izsák pedig lehajtott fővel elbalagott. Még csak az ígért pohár bort sem itta meg. Morgott úgy valamit a bajusza alatt, mikor kifelé ment, de azt nem hallotta senki.

II. A jelen.

Sárréthy és temesbékási Prónay Elemer császári és királyi huszárfőhadnagy ur nagyon izgatott.

Elő-előveszi az óráját, majd az ajtóra tekint, de bizony azon nem lép be senki.

Egy párszor idegesen végig szalad szobáján, majd leül csecebecsékkel telt írógasztala elé és csenget a szolgájának...

— Parancsol valamit a főhadnagy ur!

— Magad beszéltél azzal az Izsák zsidóval?

— Igenis főhadnagy ur, én magam beszéltem vele.

— Mondta, hogy eljön?

— Igenis főhadnagy ur, mondta, hogy kilenc órákor pontosan itt lesz.

mellőzi és a mellett még takarékos is. Ha dolgozó állatait megbecsüli, jól tartja, kiméli és jól bánik velök. Ha összes törekvését arra helyezi, miképpen lehetne okszerű gazdálkodás által birtokából több, az állattenyésztésből pedig legtöbb hasznot húzni. Az iszákosság, tunyaság, kártyajáték stb. vétkeit ne ismerje.

Ilyen törekvés mellett a gazda nem is lesz oly hamar a téves tanítások vagy a bujtogatás iránt fogékony, birtokát pedig becsülni fogja, életfenntartójának fogja tekinteni, hozzá ragaszkodik és nem fogja könnyen elpredálni. De mit tesz sok esztelen kiscgazda — még iparos is — elpredálja az apja után örökölt birtokot könnyű szerrel azon önhittetiséssel, hogy ő majd könnyebben megél a városban napszámból, mint birtokán, mint független, önálló ember. És csak most következik rá a nyomor! Innen van azután a sok elzüllött élet a városokban. Holott okos gazdálkodás mellett birtokán szépen, becsületesen és függetlenül megélhetett volna. Itt csakugyan igaza van Nordaunak, ki azt mondja, hogy egy darabka föld észszerűen művelve, a család önálló fentartója lehet.

3. A társadalomnak feladata a földmivelő osztállyal szemben az, hogy ő ezt a népréteget, mint a földműveléssel foglalkozó népelemet kellőleg tisztelje és igazságos legyen iránta. Ha már e néposztálynak furfangjai is vannak, ne felejtsük el, hogy a földmivelő osztály az a népréteg, mely nekünk a kenyeret, tehát az életet fenntartó táplálékot szolgáltatja s így részünkről teljes becsülettel érdemel. A kínaiaknál a földmivelő osztály a legtiszteltebb népréteg.

Ennek tisztelete jeléül a kínai császár új év alkalmával, ami a mi időszámításunk szerint febr. 8-án van, fogja az ekeszarvát és szánt egy barázdát. Annaira tisztelik a kínaiak a földmivelő osztályt. — A társadalom a földmivelők érdekében a különféle gazdasági egyesületek útján sokat lendít ügyükön, sokat fáradozik érdekekben.

Ha már országunkban minden osztály jogosultsággal bír, a földmivelők osztálya azonban részünkről még teljes méltánylást is igényel. Legyen tehát törekvésünk oda irányozva, hogy ez a néposztály ragaszkodjék földjéhez és ne legyen kénytelen a megélés és nehézségek feltételeit Horvát-Tót- és Oláhországban, vagy talán az új világban keresni.

Wiesinger Károly.

A városházából.

Sümege képviselőtestülete február 19-én közgyűlést tartott. A múlt ülés terjedelmes jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után tárgyalásra került volna a város adósságainak ügye, melyre nézve Lukovich Gábor dr. az előző ülésen azt indítványozta, hogy konvertálják. A képviselők azonban e fontos ügy teljesítésére nem jelentek meg kellő számban, azért 50 nap múlva új ülésre gyűlnek össze. Utasították azonban az előjáróságot, hogy e gyűlés elé a város adósságairól részletes kimutatást terjesszen.

Malomsóky János jegyző felolvasta a farsangon férjhez ment leányok névsorát, akik közül a 80 fértnyi Ramassetter féle kiházasító díjat egyhangulag Kis Örsze, férj. Jäger Sándorné nyerte el, míg a 10—10 frt. cselédösztöndíjat Pressing Józsefnek Nyers Sándor és Németh Lajosnak Méretei Roza nevével cselédjének ítélték oda.

Ezután a képviselőtestület tudomásul vette, hogy a vásárjogot a folyó évre Novák Zsigmond vette ki 1218 frtért.

A jelen évre szóló költségvetés a vármegyéről azzal a módosítással érkezett vissza, hogy a 3800 frtos függőadósságnak, (mire a vármegye jóváhagyását még nem nyerték meg) s a kamatoknak törlesztésére fölvevett összegeket törölték s ennek következtében az 57⁹/₁₀-os községi adót 40⁴/₁₀-ban állapították meg. Itt Pozsonyi József fölhívja a figyelmet arra, hogy nem csupán a jövő nem hagyott adósságnak hanem a többi adósságoknak kamataira fölvevett tételt is törölték, mert a költségvetésben ezek egy összegben voltak kimutatva. A határozat megfellebbezését ajánlotta. Ezt Burkóci Károlynak azzal a módosítással fogadták el, hogy a költségvetést kellő megokolással újból fölterjesztik a vármegyére s ha ennek fogantja nem lenne, úgy fölébberzik meg. Ugyane pontnál felszólalt Lukovich Gábor dr. s tekintettel a városnak több rendbeli kiadására, pótköltségvetés készítését indítványozta. Ez indítványt a gyűlés szintén elfogadta.

A város számadásainak megvizsgálására Scheiber Józsefet, Németh Lajost, Ereki Istvánt, Barkóci Károlyt és Mojzer Józsefet kérte föl a közgyűlés.

Erre egy fontos beadvány került a képviselőtestület elé. Eitner Zsigmond fölemlítve, hogy a harasztos kőszetet találta, hangsúlyozza ennek a város jövőjére való kiszámíthatatlan fontosságát, azt a kérelmet intézte a képviselőtestülethez: egyezzenek bele, hogy a bányakapitányság engedelmét a próbakutatásra kieszközölhesse s a kutatást saját költségén megtétehesse, viszonzásul csak azt kövte ki, hogy siker esetén a bányászásra való engedelem megadásánál hasonló feltételek mellett őt elsőbbség illesse. Természetesen a város tulajdonjoga épségben marad. A képviselőtestület örömmel fogadta ez ajánlatot, minthogy azonban a gyűlés tárgya-

sorozatába ez ügy felvéve nem volt, az engedelem megadását a legközelebbi gyűlésre halasztották.

A középiskolák főigazgatósága ezután föl-hívta a képviselőtestületet, hogy a szerződés értelmében az anyakönyvi hivatal helyiségei a most már állami reáliskolát illetik, azért a negyedév leteltével bocsássa az intézet rendelkezésére. Kondor József városbíró erre tudatta, hogy a városháza sarkán levő bolthelyiséget már fölmondotta a bérlőknek, akik Szent György napkor abból kivonulnak s a szükséges átalakító munkálatok után az anyakönyvi hivatal oda költöztetik át.

Minthogy a sarlósi (julius 2.) és erzsébeti (nov. 19.) vásárok szombatra esnek, az előjáróság megkéri a kereskedelmi minisztert, hogy ezeket a következő hétfőre helyezhessék át. A képviselőtestület jóváhagyó tudomásul vette.

A haraszt sarkán ázott kutnak érdekeltjei a képviselőtestülettől a kirakáshoz szükséges 20 öl követ és a kávéának való fát kérték a képviselőtestülettől. Ez tekintve, hogy a közutak sokféle fontos érdekkel szolgálnak, a kérelmet teljesítette, de utasította az előjáróságot, hogy a kut használatosságáról győződjék meg.

Kriesch József éveken keresztül Sümegeen tartozkodó kucsóber német beadványt intézett a képviselőtestülethez, melyben tudatja, hogy magyar állampolgárságát óhajt folyamodni, ha a képviselőtestület oly nyilatkozatot adna, hogy azután a község kötelékébe fölveszi. A képviselőtestület erre hajlandónak mutatkozott, a németnyelvű kérvényt azonban azzal mellőzte, hogy a kérelmező ezt magyarul adja be.

Lukovich Gábor dr. felhozta, hogy az utcák, gyalogjárók rendezésének itt az ideje. Ha a város e téren tesz is valamit, a lakosság nagyrésze igen keveset, vagy semmit sem gondolt vele. Azért indítványozta, hogy a gyűlés szabályrendelet alkotására szűkebb bizottságot küldjön ki. Az indítványt helyesléssel fogadták s a bizottságba Lukovich Gábor dr., Ereki Istvánt, Németh Lajost, Pozsonyi Józsefet és Vid Lajost választották be. (Részünkről a Pozsonyi József ajánlotta építő-bizottság megalakítását is szükségesnek tartjuk, azért óhajtandó, hogy ez indítványon ne térjenek napirendre, mert a legközelebbi történt áta-bota építések is ezt sürögösen követelik.)

Lukovich Gábor dr. felolvastatta ezután az 1897. évi jegyzőkönyvet azt a pontját, amely a gyűlésben való dohányszármazó a képviselőtestület tekiintétyével össze nem illőnek mondja.

Az Erzsébet-tér beültetésével és rendezésével Kondor József városbíró biztásk meg.

Csapó József bikaistálló építését és két bika beszerzését kérte. Határozat nem történt.

Barkóci Károly pedig az elfoglalt taligantak visszaszerzésének érdekében interpellálta a városbíró, mire ez tudatta, hogy a munkálatok folyamatban vannak. Kívánatos volna, hogy ezzel kapcsolatban a jogtalanul elfoglalt egyéb területek visszafoglalását is foganatosítsák, mert az a régebbi határozat nem csupán az utakra szólt.

III. A jövő.

A Prónay féle kuria oszlopos verandáján ül az új birtokos, Szilárdi Izsó. Fején violaszínű aranynyal himzett házispapka van, merész hajlású orrán aranykeretű cwikker lovagol. Hosszu szakállal lelő a mellére. Ő maga pedig uriallásával össze nem férőben, de annál józibben horkol...

Sziesztájából a vörös frakkos inas jövedete szakasztja felbe.

— Nagyságos ur, meghoztam a postát. És ezüst tálcán letette az asztalra a leveleket és hírlapokat.

Az öreg ur unottan turkál a sok üzleti levél közt. Egy levél felkeltette érdeklődését. Az nem úgy nézett ki, mint a többi. Balsarkán az anonsz helyén címeres korona volt.

Felbontotta ezt. Ravasz mosoly játszadozott ajkán, mikor elolvasta, majd tollat és papírt hozatva, iráshoz fogott.

Megírta a választ a következőkben:

Tisztelt uram,

Az én leányom nem portéka és nem eladó az ön számára. Tudhatja, hogy egész életemben üzletember voltam, de oly rosz üzletet, hogy a portékámra, jelen esetben a leányomra, még én fizessek rá, sohasem kötöttem, vénségemre sem fogok kötni. Az ősi név nem bír rám nézve oly varázssal, hogy azért egész életem fáradozásának gyümölcsét — önre bízam. Az ön gyermekkori tanácsa folytán elég jó hangzású névre tettem szert. Azzal meg vagyok elégedve. De hogy ne mondja, hogy nem viseltetek ön iránt jó szívvvel, adok egy tanácsot.

Amint leveléből kivettem, önnek már teljesen *juccs*, éppen azért jól tenné, ha a nevét Schwarera magyarosítaná. Adig.

Szilárdi Izsó.

A levél borítékára pedig ráírta a címet:

Prónay Elemér

magánzó urnak

Budapesten.

— Kilenekor mondta. Na ugye még eljöhét, mert csak 8 óra 50 perc. Javítsd meg a lámpát és azután mehetsz.

— Igenis, főhadnagy ur!

— Megállj csak! Nem felejtetted-e el már, hogy senkit sem szabad beengedned, mikor az a zsidó itt lesz.

— Igenis főhadnagy ur, nem felejtettem el.

Alig öt perc múlva már bedugta fejét a szolga és bizalmas vigyorgással mondá:

— Főhadnagy ur, jelentem alássan, jön a zsidó...

És csakugyan minden kopogtatás nélkül azonnal belépett a hajdani Schwarc Izsák.

— Isten hozta, kedves barátom, kiáltá a főhadnagy tettetett szíveséggel. Foglaljon helyet, gyűljön rá egy jó szivarra, már az a hittem, el sem jön. Nos, széna-e vagy szalma?

— Szalma nagyságos ur, még pedig csak olyan komisz szalma?

— Hogy értem ezt, tén nincsen pénz?

— Ha csak az volna...

— Hát ennél is lehet még valami rosszabb?

— Bizony, hogy lehet. De hallgasson csak ide a nagyságos ur. Ha azt mondom, hogy nincsen pénz, az baj, ugye hogy baj, még pedig nagy baj, de ha azt mondom, hogy a Graner et Comp. cég, melytől eddig a pénzt kaptuk, nemesak nem ad többé, hanem felmondja a régi hitelt is és hogyha a nagyságos ur három nap alatt nem fizeti ki 25000 frt váltóadósságát, akkor pört akasztanak a nyakába, no ugye, hogy ez még nagyobb baj...

— Ember, ne kinozz...

— Szó sincs róla, hogy én a nagyságos urat kinoxom, de hát az a tiszta valóság, amit mondok.

— Eh! lári-fári, érte meg, hogy nekem pénz kell, még pedig sürögösen kell pénz...

— Hát mit csináljak, csak nem adhatok pénzt a saját husomból?

— Bónom is én, ha a pokolból adja is, csak adjon, mert sürögö.

— Igazán olyan sürögös az a pénz a nagyságos urnak.

— Életem és becsületem függ tőle. 3000 forint kártya adósságom van, s ha holnap reggel 9 óráig ki nem fizetem, hát akkor tönkre vagyok téve.

— Tudja mit nagyságos ur? Ajánlok egy jó üzletet. Csapja el az ispánját és adja bérbe a birtokát, akkor mindjárt lesz pénz.

— Adjam bérbe, de kinek?

— Az illető nem akarja magát elárulni, az ügylet mehet az ön nevében alatt. Hatezer frtot fizet érte évenként a bérlő és pedig előre. Mihegyest a nagyságos ur a közjegyző előtt aláírja a bérleti szerződést, abban a percen a kezében lesz a pénz. Azonkívül az illető bérlő hajlandó a 25000 forint váltó-adósságát is beváltani, kifizeti az összes költségeket és mindezért a nagyságos ur csak egy adólevelet állít ki 30000 forintról. A váltóit pedig visszakapja. A 30000 forint bekebelezetik a birtokára potom 8⁹/₁₀ kamattal. Akkor azután nyugodtan alhatik a nagyságos ur adóssága felől...

— Szó sincs róla, a bérletbe még csak bele- megyek, de őseim birtokát nem hagyom megterhelni.

— Igaza van a nagyságos urnak, ne is terhelje meg. Majd megterheli a Graner et Comp. cég, ha három nap alatt nem fizet. Majd jön a végrehajtás és árverés, annak jobban örül a nagyságos ur, ha dobszóval kótyavetyélik el az ősi birtokot, mintha becsületes adóssalvél útján lesz megterhelve. Mondtam én mindig, hogy nem lehet a nagyságos ural okosan beszélni, ajánlom magamat, én megyek, jó éjszakát kívánok...

— De édes barátom...

— Nem érek rá, sietős a dolgom...

— De izé, kedves Schwarc ur...

— Bocsánat, tegnap óta Szilárdi Izsó a nevem.

— Na hát édes Szilárdi ur, holnap reggel nyolc órakor elvárom a bérleti szerződés megkötését.

— Minden bizonnyal itt lesznek.

Színház.

Szombaton Dreyfuss kapitány került színpadra. Ezt az alkalmi darabot *Drecky Antal* a napi lapok tudósításait jelenetekre osztva rózta össze. A közönségnek nem tetszett. A darabon átvonuló fájdalmas érzélgő hang még a pincért is úgy elfogta, hogy egész patetikusan beszélt a vendégekkel, mintha melodrámat szavalt volna. A főszerepet *Heltay* játszotta, aki megmutatta, hogy nem csak a komikumokban állja meg a helyét.

Vasárnap délután *Höfcherkében Havy* Rózsa Höfcherkét, a kis *Heltay* Andorka pedig a törpék fejedelmét adták. A nagyszámú gyermek-sereg jól mulatott az előadáson. Este zsufolt ház előtt Lukácsy népsziműve, *As asszony verve* került színpadra. A pártában hagyott Kalász Zsófi szerepében *Bera* Rózsa úgy eleven játékával, mint nótáival zajos sikert aratott. Jó partnere volt *Falusi* (Csákány Pista.) A társulat naivája, *Püspöki* Rózsi az erőnek erejével férjhez menni Kalász Vera szerepében aratott sok tapsot. *Heltay* és *Bacskey* a vén házassulandók szerepében élénk derűségben tartották a közönséget. *Havy* Lajos, *Szűcs* Margit, *Jámbory*, *Recskey* Hermin nagyban hozzájárultak az est sikeréhez.

Hétfőn az idegborzogató *Trilbi* címszerepét *Szűcs* Margit, *Svengálit Havy* Lajos játszotta. Mindkettő kintű alakot nyújtott s játékkal egész estén át lekötötték a közönség érdeklődését. *Geckot Heltay* adta. A társulatnak a kiváló tagja igazi meglepetésben részesítette a közönséget, mert bebizonyította, hogy nemcsak jó színész, hanem jeles hegedű játékos is. *Jámbory* Falusi és *Balog* a festő angolokat jól játszották, ellenben *Bánócy* Rev. *Thomas* Bagot kis szerep is majd elakadt. A műterem berendezése gyarab volt.

Keddén *Bercik* Árpádnak *Himfi dalai* című vígjátéka telt házat vonzott. A szereplők közül különösen kiemeljük *Szűcs* Margitot (Szegedy Rózsa), aki kiemelkedett nő társai közül. *Kisfaludy* Sándor szerepében *Balog* Árpád többet nyújthatott volna. Az új kor szellemétől megillettelégedetlen magyar szerepében *Havy* (Rosty) jó alak volt. *Püspöki* Rózsa a *Bay Annuska* kedves alakjában szépen játszotta szerepét. *Hatass* (Kisfaludy Károly) úgy játékkal mint sikerült maszkjával tetszést aratott. A korlátolt *Szaloky* Pétert *Heltay* nagyon is komikus figurának tüntette föl. *Recskey* Hermin nem volt az a magyar matróza, akinek mi képzeljük. A feltékeny *Bezerédy* és neje, *Jolán* szerepét *Falusi* és *Csatai* Irma játszották. Utóbbin meglátszott a kezdő játékos. Egyhangú volt. Igen jók voltak *Csanady* Nagy Pálné és *Jámbory* Ágh Ferenc szerepében, aki a sümegi dialektust olyan jól utánozta, mintha mindig *Kisfaludy* szülővárosában élt volna. *Bercik* darabja a közönség teljes elismerését vívta ki. Az előadáson meglátszott, hogy a színészeink első ízben játszották. A sugárnak ugyancsak kemény estéje volt.

Szerdén *Balog* Árpád és *Szűcs* Margit jutalomjátékát *Folyt, amely tízít* került színpadra. Közönség csekély számban. Az érdekes darab a közönség figyelmét teljesen megragadta. *Matilde* alakjában *Szűcs* Margit ismét általános tetszést aratott. A közönség gyakori kihívással jutalmazta játékát. Az álnok és képmutató, *Enrequita* szerepében *Püspöki* Rózsi nem rendelkezett azzal a sinna, behízelgő, lágyhanggal, amely az efajta szerepekhez illik. *Balog* Árpád *Fernandó*, *Heltay* *Don Lorenzo* szerepében kivívták a közönség elismerését.

Csütörtökön *Gécynek Leszámlolás* című darabja került színpadra *Bera* Rózsa jutalomjátékául. *Bera* sokkal nagyobb közönséget érdemelt volna. Esztike szerepét mindvégig élénk temperamen-tummal adta. Kedvese, az együgyű *Marci* szerepében *Jámbory* igen jó alakot mutatott be. *Heltay* (Józan Tamás) és *Csanady* Lenke (Rebus postamester) elegendő kiaknázta szerepök komikumát. *Balog* Árpád jó falusi bírót, *Havy* (Ember Mihály) rekedtsége azonban sokat levont játéká sikeréből. *Falusi* (Andris) szép dalait a közönség többször megújráztatta. *Püspöki* Rózsi mint *Mariska* megnyerő alak. Maga a darab, amely messze mögötte marad *Gécy* másik darabjainak, nem folyt le oly élénk, összevágó előadásban, mint az pl. *Ördög mátkájáé* volt.

Penteken a *Kikapós patikárius* sikamiós szolámokkal gazdagon megspékelt francia bohózat került színpadra *Heltay* jutalomjátékául. A közönség ez utolsó előadásán szép számmal jelent meg. *Havy* (Foureaud) eleven játékával, mimikájával egészen elfeledtette rekedt hangját s zajos tetszést aratott. Osztottak vele a sikerben *Heltay* a jó és tisztességes *Ferdinand*, *Jámbory* *Bertinet* és *Szűcs* Margit *Bertinet* szerepében. *Csatai* Irma *Largilotto* dalát szépen énekelte, meg is kellett újráznia. Jók voltak még *Falusi* (Karjól), *Püspöki* Rózsa (Paullett). Ellenben *Peér* és *Bacskey* gyengén játszottak s különösen utóbbi minden jelenésével rontotta az előadás összhangját. A társulat szombaton *Keszthelyre* távozott, ahol a *Végrehajtóban* mutatkozott be a közönségnek.

H I R E K.

A Balatoni gőzhajózás fejlesztése. A Balatontavi Gőzhajózás Társasággal szemben az érdekl. vármegyék kötelezettsége lejárában van. Zalavármegye, ami a hozzájárulás mértékét illeti, nem látja a zalavármegyei érdekeket oly mértékben kielégítve, hogy ennek kedvéért két új hajó beszerzése válnék szükségessé, ennélfogva Zalavármegye csakis az egyik hajó szaporításhoz való hozzájárulásra volna bevonható; tekintettel arra, hogy a Balaton kultuszt egyáltalán arra való tekintet nélkül, hogy a partok, mely törvényhatóság területéhez tartoznak, szíven viseli: nem kíván nehézséget támasztani a gőzhajózás fejlődésének útjába és kimondja, hogy Zalavármegye abban az arányban, amint a hajó állományt szaporítják, az eddigi szubvenciót is fel-emeli, nevezetesen, hogy ha a vármegye 3 gőzhajóhoz 300 frttal járul évenként, 5 gőzhajóhoz jövőben évi 5000 frttal fog 10 éven keresztül hozzájárulni. Somogyvármegye 3000 forinttal segélyezte évenként a balatoni gőzhajózársaságot s most hogy ez a kötelezettsége lejárában van s a kereskedelmi miniszter az évi segély fönttartását kérte, amelyre közgyűlési készséggel ajánlotta föl az évi 3000 frtot további tíz esztendőre, vagyis 1900—1910 ig. Kikötötte azonban, hogy a társaság váltsa be azt az ígértét, hogy két új hajót szerez be és a fűrdőévszakban naponként négy hajójáratot tart fenn az összes kikötő helyeken. A közgyűlés egyúttal fölkerlte a minisztert, hogy ha ez a segély a többi érdekl. törvényhatóságokéval együtt sem lenne elég a balatoni közlekedésnek ilyen mértékben való fenn-tartására, emeljük föl a társaság állami szubvencióját, hogy ha már a Balatonhoz való hozzáférés az északi part elhanyagolt összeköttetései miatt nem megfelelő is, legyen legalább a Balatonon olyan a közlekedés, mely a művelt emberek igényének megfelel.

Kinevezés. A pénzügyminiszter a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz *Takacs* Sándor budapesti és *Enyedi* Albert máramarosági lakosokat pénzügyi fogalmazókká a zalaegerszegi adóhivatalhoz *Pogány* Zoltán dijas gyakornokot adóstitűtve nevezte ki.

Magyar nív. Policer Gusztáv zalaegerszegi lakos nevét *Patakira* változtatta.

Házasság Löbl Vilmos fővárosi bor-nagykereskedő f. hó 21-én tartotta esküvőjét Csabrendeken *Reich* Ignác magánzó leányával — Szabinával. Az egyházi szertartást *Winkler* Sándor dr. rabbi végezte.

Előléptetés. Az igazságügyminiszter *Zoob* Lajos sümegi járásbírói irnokot a XI. fiz. osztály első fokozatába léptette elő.

Halalozás. Rédey Ferenc esáktornyai polg. iskolai tanár folyó hó 19-én életének 48-ik évében, szívzsellhűdésben elhunyt. A boldogult sümegi születésű volt, a tanítói pályát is itt kezdte meg, majd mint ambiciózus fiatalember a polgári képzőbe ment s ennek végeztével polg. iskolai oklevelet nyert. Nyugodjék békében!

Államsegély. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ismét megmutatta jóakarát városunk iránt. Az ötödéves pótlékra jogosult 8 tanító számára 1898. október 1-től számított öt évre államsegélyképpen megadta az ötödéves korpótlékot s ennek kiszolgáltatására a sümegi adóhivatalt utasította.

Csatorna a Balatonon át. Egy fővárosi estilap keddi száma a következő hírt közli: *Schuerch* Károly hidászvezéres tegnap az osztrák kereskedelmi minisztérium egy technikai kiküldött-jének kíséretében Pozsonyba érkezett, hogy a városi hatósággal az ezredes részéről teljesen kidolgozott *Duna-Adria* csatorna ügyében érintkezésbe lépjen. Ez a csatorna a Duna-Odera-csatorna révén az Északi-tengert az Adriával egyenesen összekötné. A Dunát az összekötés Pozsonynál érintené s a tervezet szerint a *Balatonon át menne a csatorna*. Az ezredes terveit bemutatja mindkét kormányának.

Gyümölcsészeti tanfolyam. A földmívelésügyi miniszter *Keszthelyen* (a m. kir. gazdasági tanintézetben) március hó 14-től 23-ig tanfolyamot rendezett. Célja ezen tanfolyamoknak: a) hogy ezen tanfolyamon a fiatalabb és a fatenyésztés iránt érdeklődő faiskolakezelő tanítók egy elméletileg, mint gyakorlatilag szakszerű kiképzést nyerjenek, b) hogy a tanfolyamot sikerrel végzett faiskolakezelő tanítók közül a községi faiskolához alkalmas járási felügyelők legyenek a vármegyék által kiszemelhetők; és végül: c) hogy a gyümölcsstermeléssel foglalkozó földbirtokosoknak alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsfanemesítés, kezelés és ápolásban kellő utmutatást nyerhessenek. Az egyes tanfolyamokra csakis 20 tanító fog az állam költségére fölvetetni, akik egyenként 15 frt utátalányban és napi 1 frt 50 kr ellátási díjban fognak részesítettetni. Oly tanító, ki már ily tanfolyamban résztvett, nem pályázhatik. Fölhívatnak azok a községi faiskolakezelő néptanítók, kik ezen tanfolyamban résztvenni óhajtanak, hogy 50 kros bélyeggel felszerelt kérvényeiket, amelyben életkoruk, nyelvismeretük s a faiskolában töltött

eddig működésük fölemlítendő és e körül ményok közvetlen iskolai hatóságuk által is igazolható, folyó évi február hó 28-ig bezárólag a miniszterhez terjesszék föl. E határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Az állami ösztöndíj mellett fölveendő faiskolakezelő-tanítókon kívül mindegyik tanfolyamra föl fog még vétetni 3—4 földbirtokos és gazdatiszt is, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén folyó évi február 28-ig ugyancsak a miniszterhez küldjék be. A tanfolyamot állami költségén végzett hallgatók az országos gyümölcsészeti miniszteri biztos jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek.

A gyoicsos tótok rendszabályozása. Igen üdvös és a vidéki kézműúru kereskedés szempontjából nagy fontosságú határozatot hozott a kereskedelmi miniszter, a gyoicsos tótok a házalás címén üzött visszaélésének meggátolására. Régi és jogos panasza az a vidéki kereskedőnek, hogy üzleteiket, existenciájukat veszélyeztetik a gyoicsos tótok üzelméi. Ezek a gyoicsosok ugyanis rutul kijátszva régi jogon gyakorolt házalási engedélyüket, kocsin valóságilag nagy áru-raktárakkal ellepnek bizonyos vidékeket és a hetipiácokon dusan megrakott sátrakkal árulnak mindent, és egyenesen tönkreteszik a stabil kereskedőket, akik az adót fizetik, személyzetet tartanak és viselik az állandó üzlet költségeit. Egyáltalán nem házalnak és nem vándorolnak ezek a gyoicsosok, hanem felesztva egymásközt az ország különböző vidékeit, állandóan minden hetivásár alkalmával ugyanabba a városba mennek és másra, hetivásárra egyáltalán nem is járnak. Hat hat napi turnusban, ki melyik vidéket járja, visszatér ugyanarra a helyre rengeteg árúval, vagy sátrakkal. Ez a csuf tulajkapás valóságilag megrongálta már a vidéki kereskedést. Ezért hasznos dolgot mivel a kereskedelmi miniszter, amikor végre szétlított ezek közt a sáskák közt. Kívánatos hogy minden törvényhatóság a legnagyobb szigorral járjon közre a maga területén a miniszteri rendelet végrehajtásában.

Zalavármegye közgyűlése Sümeg képviselőtestületének földbirtokosok elengedése, Prága, Csehi és Bazsi községeknek körjegyzői lakás vétele tárgyában hozott határozatait helybenhagyta.

Pipafüst. Elszörnyedne a világ fokozódó romlottságán tizedik ósapákk, ha sirbeli mély álmából fölkelhetne, elolvasni azokat a rengeteg numerusokat, a melyek a dohányban elfüstölt forintokat jelzik. A mult esztendő első tizenegy hónapjában kerék 800.000 frttal többet költöttek a keresesülő, erkölestelen utódok az átkos méregre, mint az előző évben ilyenkorig. Ma az egyik szivar fogy legjobban, holnap a másik, a régi senkinek sem kell. A mult évben például a Hungária, a Memphis és a Hercegovina nagyon lejárták magukat. Félsanyi sem fogott el belőlük, mint tavaly előtt. A Hunniát gyorsan kaptokdát mint minden újdonságot. Augusztustól kezdve 8 millió fogyott el belőle. A Havanna szivaroknak lett volna vevője, de nem volt a ki eladja. A kubai háboru miatt dohány, szivar ott rekedt a tengeren túl. A cigaretták közt azok a fajtak keltek, amelyek a legkitűnőbb hangzásu nevekkel ékeskednek; hölgy, dráma, sport. No a pipadohány, meg a tubák nem fogytak akkora mértékben, mint azelőtt. — A raffinált izlés számúzi őket a falura, meg a tanyára. De már ez a két végső mentsvár is mindinkább hűtlenné lesz hozzájuk. Számokban kifejezve a pipadohány és barnót együttvéve 19.400.000 frtot hozott az államnak. A szivar 15 milliót, a cigarettá 7 milliót. De ez csak a közönséges fajtakból. A különlegeségek összevéve még négy millióval szaporították a bevételeket. Összesen 45.4 milliót fűsölték el Magyarországon rövid 11 hónap alatt.

Az iráni vallás. Az iráni az első dualisztikus vallás, mely két Istenséget állít szembe: a jónak és rossznak urát. Az irániak főistene kezdetben „az ég egész kerekése” volt, a leg-erősebb isten. „Az ő ruhája az egész ég boltozata.” Később a főisten mindjobban elvált az anyag-tól s egészen elvonttá lett. Neve lön *Aburamazda*, „a mindentudó.” Vele szemben a sötétségnek is támadt külön Istene, *Angromainusz*, ki folyton kízd fényes bátyja ellen. De hasztalanul. A sötétséget elűzi a fény, a rosszat a jó. *Angromainusz* legyőzi *Ormuzd*. Ő a béke, a boldogság Istene; a földmívelés tanítója, mint *Moudamin* az amerikai indusoknál, „mindentudó,” mint a biblia ura, böles és magában holdog. Mindezek igen érdekes vonásai az iráni vallásnak. E vallás részleteiről a legutódabb kutatás alapján, költői szépségekkel gazdagon ír a *Nagy Képes Világ-történet* 14. füzeté. Egy füzet ára 30 kr. egy köteté 8 frt. Kapható a kiadóknál *Nagy Testvérek* irod. int. részv.-társ. Budapest, VIII., üllői-ut 18. s minden hazai könyvkereskedésben.

Böszült bika. *Barna* József csabrendeki gulyás f. hó 22-én délután kiereszteje istálló-jából *Barca* László földbirtokosnak egyik sie-

menthali bikáját. — A fiatal állat az udvaron annyira megvadult, hogy a csordást megtámadta, ki hirtelenben az udvaron levő egyik székhez futott, s ott keresett menedéket. A hős állat ide is utána rohant és a védtelen embert oly erővel taszította a szék kerekéhez, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett és most a halállal vívódik.

— **A jó szolga.** Halász Gyula prágai lakos f. hó 18-án utasítást adott a szolgájának a végzendő munkára nézve, mi a helyke legénykének nem lehetett inyére, mert feleselni kezdett a gazdával. Halász keményen rászólt a legényre, mire ez fajszt ragadott s úgy vágta föbe a gazdát, hogy ezt menten előtötte a vér. A lármára összeszaladt szomszédok lefűltek a vérszomjas eselédet, megkötözték s átadták a községi bírónak. Halász fejsebét a nyomban hívott dr. Fischer sümei orvos bevarrta, de hetek kellenek a gyógyuláshoz.

— **Lopások.** Simon László csehi lakos a múlt nyáron Sümegen lévén, kocsjával Neumark vendéglője előtt megállott és lovait pokróccal betakarta. Mialatt a gazda benn járt, egyik pokrócát ellopták. Nyomban jelentést tett az esetről a csendőrnél s ezek nyomoztak is, de eredménytelenül. Végre a minap — mintegy 1/2 év múlva — a véletlen kiderítette, hogy a pokróc Sokolin Károly sümei cipészéé van. Hogyan került a pokróc Sokolinhoz, a megindított vizsgálat lesz hivatott kideríteni. — **Fi Turós** Margit sümei rovtól multu nő, mult év november 15-én Jánosházáról jött Márkus Mária nevű cselédjével. Rigácson észrevették, hogy Horvát Lajos udvarán egy új káposztás hordó áll. Egyet gondoltak, bementek, vállukra emelték a hordót és cipelték hazafelé. Nehogy a csendőrség nyomozás esetén náluk megtalálja, bevitték Ukkon Krausz Reginához, ki készségesen elfogadta és szobája padlására tette, a hol a sümei csendőrök a minap nyomozás közben ráakadtak. Az esetről jelentést tettek a sümei kjbírósághoz.

— **Purim.** Izraelita polgártársaink f. hó 24-én és 25-én ünnepelték a Purim (farsang) napokat. Körülbelül kétezer ötszáz évvel ezelőtt zsidó számitás szerint Ahasverus perzsiai királynak volt egy gonosz tisztje, aki a zsidókat ki akarta irtani. A királynak felesége, ki maga is zsidó volt, és ennek nagybátya, megliusították e tisztviselőnek gonosz tervét és megmentették a zsidókat. E megmentés ugyanazon napon történt, melyen a sors (Pur) szerint a zsidóknak el kellett volna veszniök. A csudálatos megmentés emlékére tartják a Purim napokat, családi vendégséget tartanak és ismerőseiknek és a szegényeknek ajándékokat küldenek.

— **Tűz.** Somogyi Mária sümei lakos f. hó 22-én délután összetakarította a konyhában a hamut és azt egy zsomborba téve egyéb dolga után látott. — Anna nevű 6 éves leánya fogta a zsombort, kivitte az udvarra és tartalmát a trágyadombra öntötte. A nagy szélben csakhamar lángba borult a száraz trágya és ha a szomszédok idejekorán észre nem veszik s el nem oltják, az egész ucca leghetett volna. A gondatlan asszony ellen megindították a fenyítő eljárást.

— **A szerelem sötét verem.** Gulyás Teréz szobacicus Szalapan Hayden Sándor bérőnél. A szobacikák regényes hajlama a különben realisan gondolkodó Teruskára is átragadt, melankolikus gondolatok vetek rajta erőt, el-elmélázott gyakran óraszám a park sűrű fái alatt, elpanaszolva szíve keserves fájdalmát a parkban csörgedező kis patak partján. A hold ezüstös sugarai megtörték a leány könyáztatta arcán és még sápadtabbá tündették fel amugy is sárga arcát. A leány végre arra a tapasztalatra jutott, hogy „hamisak az férfiak,” gondolt nagyot és merészet, bement gazdája szobájába s a villanyozó gépből öntött magának egy kis folyadékot és azt megitta. A maró sósavtól olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett hogy alig menthetik meg az életnek.

— **Vámmentes buza.** A magy. kir. földmiv. miniszter mult hó 27-én 2134/VII/2 sz. a. kiadott rendelete szerint a madridi konzul arról értesült, hogy több spanyol malomtulajdonos kérelme folytán a spanyol kormány a közel jövőben valószínűleg engedélyt fog adni az érdekelt malomtulajdonosoknak arra, hogy külföldi búzát Spanyolországba ideiglenesen vámmentesen vihessenek be az abból készített liszt kivitelének feltétele mellett. A mozgalom élén a barcellonai, bilbaói s más malomtulajdonosok állanak. Ez a körülmény gazdasági helyzetünkre előnyös, mert búzatermésünk árát jóval emelni, s gazdáink jóvödelmét szaporítani fogja.

— **A Balatoni Múzeum Egyesület** igazgatóválasztmánya, dr. Lovassy Sándor elnöklete alatt, mult vasárnap a keszthelyi városház nagytermében tartotta második ülését, amelyen az ifju egyesület több fontosabb ügye nyert elintéztést. Keszthely város képviselőtestülete az egyesület megkeresése folytán s az általa kért és a gazdasági tanintézet régi épületének emeletén levő, egy terem és két szobából álló sarokhelyiséget, a Balatoni Múzeum céljaira, a 250 ftos bérösszeg

helyett. 1898. november 1-től számított két évre, évi 100 ft. takszámért átengedte az egyesületnek. A tagok száma az ülés napjáig 459 és pedig alapító tag van 70, rendes tag pedig 389. Az alírt alapítványi összeg 5050 koronára rug. amelynek körülbelül a fele van eddig lefizetve. Jelenti továbbá az elnök, hogy taggyűjtés érdekében jelenleg különösen a vidéken buzgólkodik az egyesület vezetősége; így közelébb lelkes felhívás megküldésével felkereste a balatonparti három vármegye 43 pénztinteztet, városait és nagyobb községeit a muzeum támogatása tárgyában. Tárgyalás alá vétetett ezután a muzeum orsz. főfelügyelőségének az egyesülethez intézett s az állami főfelügyelet elfogadása s ezzel kapcsolatban az állami segély igénybevétele tárgyában küldött átirata, amelynek beható tárgyalása alapján az egyesület kimondta, hogy a Balatoni Múzeumra vonatkozólag az állami főfelügyeletet elfogadja s a muzeum céljainak előmozdítása érdekében az állami segélyre tekintál Elnök jelentette e pontnál, hogy Festetics Tassilló gróf a Mogentiana területén új utat készített és pedig oly területen át, ahol a római épület-maradványok törmelékei a területet dombossá tették s amely dombot a tervezett új utonál szabályossága szempontjából elhordának. A megkezdett munkálatoknál római épületek alapfalaira bukkantak, amely falmaradványok kiszédését elhatározta az uradalom. Hogy e falmaradványok Mogentiana történetére vonatkozólag nyomtalanul el ne tűnjenek, az elnökség megkereste a kiváló főurat, hogy engedélyezné az egyesületnek, hogy a falmaradványok felföldeletét azok térképezése céljából az egyesület végeztesse; egyuttal jelenti, hogy Festetics Tassilló gróf az elnökség kérését készséggel teljesítette. Az igazgatóválasztmány, tekintve, hogy itt pótolhatlan mulasztást követne el, ha a még részletesen fel nem vett Mogentiana területének végleg eltűnő maradványait nem doritoné fel a történelem számára, a szükséges költségeket, addig is, míg ily irányú kutatásokra megfelelő fedezetet nem nyer, a folyó jövedelemből ideiglenesen kifizetni határozza. Egyuttal kimondta, hogy Festetics Tassilló grófnak, a Múzeum ügye iránt tanusított jóindulatáért az igazgatóválasztmány köszönetet tolmácsolassék. Elhatározta ezután az igazgatóválasztmány, hogy tekintettel egyrészt a vidék területén nagy számmal előforduló őskori és római maradványokra másrészt a Balatoni Múzeum szükségleteire, a muzeum országos főfelügyelőségét megkeresi, hogy az egyesület részére, a folyó év nyarán végzendő arkeológiai ásatásokra 500 ft. állami segélyt kieszközölmi sziveskedjék.

Nyilt-tér.

(Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mi t Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, **egyrészt a gazdaközönség tájékozása u l, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédése u l** kijelenteni, hogy a vidéki ismét-eladóknál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégemtől származóknak, melyek vagy

az én ólomzárammal

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszékieg bejegyzett védjeggyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udv. szállító
magnagykereskedés
Budapest, V, Andrassy-ut 23. sz.

5632 sz. tk. 1898

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümei kir. járásbíróság mint tkvi hatóság, kozhírré teszi, hogy Eitner Sándor végrehajtatónak Berger Karoly végrehajtást

szenvedő elleni 2800 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümei kir. járásbíróság területén levő és a csabrendeki 227. sz. tjkvben A. t. 1 sor 324 hrsz. a. felvett ingatlanak Berger Karolyt illető épülettulajdoni és terhaszonveteli jogára 693 frt ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1899. évi ápril hó 13-ik napján d. e. 10 órakor Csabrendek község házanál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladani fog.**

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 69 frt. 30 krt kpben vagy 1881. 60 tc. 42 §-ban jelzett arfolyammal számított, nov. 1 én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kikijelölt óvadekkepes értékpapirban a kikijelölt kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Sümegen 1898 évi december hó 17-ik napján.

Szerdahely kir. aljbiró.

A legelőnyösebb zálogkölcsonök rövidbe és hosszabb letörlesztésre,

földbirtokokra, házakra, telkekre

gyorsan kaphatók.

Bővebbet :

A „Földbirtokos Magyarország”

(Hungaria Agricola)

kiadóhivatala Budapest,

Üllői-ut 6 sz.

Levélbeli megkeresésekre azonnal kimerítő felvilágosítást küldünk.

4—5

OSAN — Legjobb a szájnak és fogaknak. Antiseptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszerekot.

OSAN-szájvíz üvegekben ára 88 kr.
OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.

OSAN Z-féle Keleti — A legjobb és leggyorsabb széplőszárító üvegfűtő, rozsávaló Balsamin-szappan 80 kr.

RÓZSATEJ (Orientalische Rosenmilch) — a legjobb HAJFESTŐZÉS szőrtőszőke, barnára, és feketéző. Ára 2 frt 80 kr.

Uningene — Törvényesen védve, telkiismeretes megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti fióktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-féle Mador-gyógyárban Váci-kört 17. továbbá minden gyógyszerárban, drogueriakban és partimériákban. Szétküldés utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még rakár nincs, jentü cégek egyikéhez, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céges intézendők. Prospektus ingyen.

KITILTETEK: London, Páris, Brés, Brüssel, Konstantinopoljban, stb.

9—26

„Legelő”

kerestetik 200 drb. nyugoti faju gulyabeli marha részére. Ajánlatok kéretnek alólirotthoz Zala-Szent-Grótra.

PAAL VIKTOR

6— urad. számtartó.